

Lunds kommun

Rektorn vid Gunnesboskolan 6-9

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Gunnesboskolan 6-9
i Lunds kommun

Tillsyn i Gunnesboskolan 6-9

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lunds kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Gunnesboskolan besöktes av Skolinspektionen den 5 och 6 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Gunnesboskolan 6-9 ligger i stadsdelen Gunnesbo i nordvästra Lund och är en av två skolenheter på Gunnesboskolan. Skolenheten bedriver undervisning i grundskolans årskurser 6-9 och har vid tillsynstillfället 210 elever. Den andra skolenheten på Gunnesboskolan bedriver undervisning i årskurserna F-5. Gunnesboskolans två skolenheter är de enda i stadsdelen, men bildar skolområde med ytterligare en skola i grannområdet Nöbbelöv; Hubertusgården. På skoltomten för Gunnesboskolan 6-9 finns en grundsärskola, Stenröseskolan, inrymd.

Skolenheten är organiserad i fyra årskursvisa arbetslag. Varje arbetslag leds av en studieledare som även ingår den ledningsgrupp som leds av skolenhetens rektor. Undervisning sker huvudsakligen i elevernas hemklassrum och skolan förser samtliga elever i årskurs 7-9 med en dator innehållande digitala läromedel. Elevhälsan består av skolpsykolog, skolsköterska, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare samt socionom.

Av Skolverkets statistik för läsåret 2012/2013 avseende eleverna i årskurs 6 framgår att andelen elever med godkända betyg är 100 eller nästan 100 procent i samtliga ämnen och att det genomsnittliga betygspoängen i samtliga ämnen ligger mellan lägst 11,9 samhällsorienterade ämnen och högst 16,2 i idrott och hälsa. Andelen elever i årskurs 6 som läsåret 2012/2013 når kravnivån på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska är 100 eller nästan 100 procent.

Enligt Skolverkets statistik når eleverna i årskurs nio år 2013 ett genomsnittligt meritvärde om 235, vilket är en förbättring mot föregående år. Av statistiken framgår att det under de senaste åren finns en skillnad mellan flickors högre och pojkars lägre resultat. Pojkarnas resultat har dock förbättrats mellan år 2012 och 2013, medan flickornas resultat har sjunkit något. Samma källa visar att 93 procent av eleverna i årskurs nio år 2013 når godkända betyg i samtliga ämnen. Så gott som alla elever når behörighet till gymnasieskolans olika program.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Gunnesboskolan 6-9 bedriver en pedagogisk verksamhet som genom engagerade lärare inriktas mot att stärka elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan. Lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål och rektorn tar ansvar för att det på skolan bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete där såväl lärare som elevhälsans representanter deltar. Inom Lunds kommun bedrivs ett utvecklingsarbete som omfattar alla grundskolor kring bedömning för lärande och lärarna på Gunnesboskolan 6-9 utvärderar elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav. Dock visar tillsynen att eleverna behöver ges större inflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt och som ett led i detta behöver rektorn säkerställa att utbildningens mål är tydligt klargjorda för både äldre och yngre elever samt för vårdnadshavare. Det är också viktigt att skolan utvecklar ett elevdemokratiskt arbetssätt där undervisningen förbereder eleverna för att aktivt delta i samhällslivet och utveckla förmågan till personligt ansvar. Då skolan lånar ut datorer till alla elever i årskurserna 7-9 är det viktigt att lärarna ger eleverna aktivt stöd i användandet och att det skapas struktur i undervisningen så att datorerna och de digitala läromedlen används på ändamålsenliga sätt av alla elever. Rektorn behöver säkerställa att skolmiljön på Gunnesboskolan 6-9 präglas av trygghet och studiero och att detta gäller för alla elever och på alla lektioner. Även om skolans personal arbetar aktivt med tidiga och akuta insatser då stökiga klassrumssituationer har stört studieron och då kränkningar har uppstått visar tillsynen att det förekommer oro i klassrummen och kränkningar mellan elever. Lärarna behöver stöttas i det förebyggande arbetet genom att rektorn tar ansvar för att utveckla ett mer systematiskt och arbete som blir långsiktigt och verkningsfullt genom elevernas medverkan. Verktyg i denna förbyggande process är bland annat skolans ordningsregler och skolans plan mot kränkande behandling. Rektorn behöver även säkerställa att utbildningen är likvärdig och att alla elever kan ta del av skolans lärverktyg utan att det krävs att vårdnadshavare ingår avtal som innebär att de kan bli ersättningsskyldiga för de datorer och läromedel som skolan lånar ut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lunds kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 1 november 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Lunds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektorn och lärarna ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.
- Undervisningen ska vara strukturerad och innebära ett aktivt lärarstöd för eleverna, såväl i helklass som enskilt.

Motivering

I enlighet med skollagen ska utbildningen ta hänsyn till elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Av skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av läroplanen framgår att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Av dokument och intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att eleverna på Gunnesboskolan 6-9 ska delges målen för undervisningen genom en digital lärplattform, klassbloggar och direkt i undervisningssituationen. Rektorn uppger att vårdnadshavarna erbjuds att ta del av utbildningsmålen genom lärplattformen och klassbloggarna samt vid utvecklingssamtal och föräldramöten. Lärare uppger att de planerar gemensamt och att de flesta tar upp utbildningsmålen i undervisningssituationen. Tillsynen visar dock att detta inte varit tillräckligt för att alla elevgrupper och vårdnadshavare ska förstå vilka utbildningsmålen är. Elever uppger det varierar i vilken omfattning lärarna förklarar mål och kunskapskrav, att alla lärare inte går igenom matriserna och att dessa är svåra att förstå, särskilt för de yngre eleverna. Av Skolinspektionens enkät framgår att varannan vårdnadshavare och varannan elev tycker att det är svårt att veta vad som ska klaras av i skolarbetet. Lärare uppger att det finns variationer i hur de använder lärplattformen och att de inte har några gemensamma riktlinjer men att utbildningsmålen brukar vara tydliga för eleverna i årskurs

nio. Rektorn känner till att det har varit svårt för de yngre eleverna att förstå matriserna på den digitala lärplattformen.

Rektorn och lärarna behöver hitta fler vägar för att klargöra utbildningsmålen för vårdnadshavare och elever. Det räcker inte med att erbjuda matriser på lärplattformen. Rektorn och lärarna behöver i samtliga ämnen förtydliga utbildningsmål och kunskapskrav så att alla elever, även de yngre, förstår vad det är de ska kunna i skolan.

Av intervjuer med lärare framgår att flera lärare upplever att det är svårt att ge eleverna särskilt stöd inom klassens ram i de fall då stödbehovet är omfattande i en klass. Många lärare känner sig därför otillräckliga i uppgiften att ge alla elever aktivt lärarstöd genom att anpassa undervisningen i klassrummet. Rektorn menar att skolans personal gör vad kan för att hjälpa eleverna utifrån de resurser som finns. Gunnesboskolan lånar ut datorer till alla elever i årskurserna 7-9. I denna *en-till-en* lösning ingår att eleverna har digitala läromedel i de allra flesta ämnen. Alla elever med läs- och skrivsvårigheter har tillgång till särskilt datorstöd genom program på elevdatorerna. En del elever tillgodogör sig undervisningen i lägre grad än vad de annars skulle ha gjort men eleverna har olika förmåga att kunna hantera datorn som arbetsredskap och för många elever fungerar det utmärkt, uppger lärare. Dock uppger elever vid intervju att det finns klasskamrater som inte klarar av att använda datorerna som arbetsredskap i undervisningssituationen och alla lärare inte sätter gränser för detta. Framförallt förekommande är att en del elever går in på sociala medier eller spelar spel istället för att ägna sig åt skolarbete under lektioner, vilket bekräftas av intervjuer med elever och lärare. Vidare uppger lärare att det uppstår pedagogiska problem när eleverna avskärmar sig bakom datorerna och inte deltar aktivt i undervisningen men att detta inte påverkar den allmänna studieron. Lärare berättar också i intervjuerna att de har svårare att nå eleverna sedan datorerna infördes. Lärare uppger att de tappar bort eleverna bakom skärmar, och att det är svårt att hitta struktur och verktyg för att komma åt problemet. Det har hänt att lärare har tagit datorerna från eleverna i upp till en vecka då elever inte har använt den på rätt sätt under lektionerna.

Enligt Skolinspektionen är det väsentligt att lärarna hittar nya förhållningssätt för att stödja och stimulera eleverna. Alla elever klarar inte av att hitta balansen mellan en fri tillgång till internet och skolarbete och då är det viktigt att utbildningen tar hänsyn till elevers olika behov även i denna fråga. Att beslagta datorer i efterhand kan vara en åtgärd men är mer att betrakta som en disciplinär sådan än som en anpassning av undervisningen. Datorerna och de digitala läromedlen kan även medföra många fördelar i undervisningssituationen och därför behöver rektorn och lärarna säkerställa att ett aktivt lärarstöd gör att alla elever deltar i en strukturerad undervisning anpassad efter alla elevers behov.

Genom en strukturerad undervisning ska lärarna skapa förutsättningar för att eleverna både når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Rektorn ska se till att skolan klargör vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.

Författning

1 kap. 4 § skollagen, 3 kap. 3 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Lunds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla ett aktivt medborgarskap och förmåga att delta i samhällslivet.
- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

I enlighet med skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Elevernas och deras sammanslutningars arbete med inflytandefrågor ska stödjas och underlättas. Av läroplanen framgår att det inte är tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Lärarna ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Av de i Skolinspektionens enkät tillfrågade eleverna är det cirka 60 procent som svarar att de inte ges inflytande över utbildningens former och innehåll.

Samtliga klasser på Gunnesboskolan 6-9 har 20 minuters schemalagt klassråd varje vecka. Av intervjuer med elever och lärare framgår att klassrådet främst används till information och att det då är klassföreståndaren som bestämmer vad som ska tas upp. Elever upplever att det inte står dem fritt att ta upp saker under klassrådet. De hade riktiga klassråd i de tidigare årskurserna 1-5 och då tränades mötesteknik. Därigenom vet de vad ett klassråd ska innebära, berättar elever. Numera ger lärare eleverna möjlighet att ha synpunkter och komma med förslag enbart under klassrådets sista fem minuter. Då kan det vara svårt att komma på något att säga, uppger elever. De elever som är med i elevrådet upplever däremot att de får vara med och påverka skolmiljön. Vidare uppger elever att det oftast är lärarna som bestämmer vad de ska göra i på lektionerna. Ibland kan de få välja arbetssätt men inte innehåll. I samhällsorienterade och naturvetenskapsorienterade ämnen kan eleverna däremot få olika teman att välja mellan.

Intervjuer med lärare bekräftar att klassråden inte använts till att träna eleverna i mötesteknik eller i att utveckla ett aktivt medborgarskap. Tiden behövs för att gå igenom information, veckans arbete och att diskutera förhållningssätt. Därför är klassråden inte elevledda, menar lärare som samtidigt berättar att eleverna på Gunnesboskolan 6-9 har behov av att träna inflytande frågor. Vidare uppger lärare att eleverna ofta ges fler möjligheter att påverka arbetssätt men inte innehåll och att eleverna måste ha en god kännedom om kunskapskraven om de ska ges inflytande. Rektorn uppger att elevrådet har drivit frågor som lett till förändringar i verksamheten och att lärarna har uppdraget att involvera eleverna i planering av arbetsområden. Skolans arbetssätt, med bland annat portfolios, gynnar elevernas möjlighet att påverka utbildningen menar rektorn.

Skolinspektionen bedömer att det är väsentligt att eleverna på Gunnesboskolan 6-9 tränas i inflytande frågor i större utsträckning än vad som sker vid tiden för tillsynen. Det finns heller inte något systematiskt arbete eller några gemensamma strategier för hur elevinflytandet på skolan ska utformas. Elevrådets arbete påverkar skolans miljö positivt och fungerar utvecklande och stimulerande för de elever som deltar. Det är dock viktigt att skolans samtliga elever stimuleras till att ta aktiv del i det dagliga arbete som handlar om undervisningens innehåll och arbetsformer. För att eleverna ska förstå vad de kan ges inflytande över är det viktigt att utbildningsmål och kunskapskrav är klargjorda. (Se bedömningsområdet om Undervisning och lärande.)

Rektorn ska se till att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Rektorn ska ge lärarna riktlinjer och förutsättningar för att bedriva undervisning i demokratiska arbetsformer som förbereder eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Lärarna i samtliga ämnen ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett

demokratiskt samhälle. Rektorn och lärarna ska säkerställa att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Lunds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero.
- Vid skolenheten ska åtgärder genomföras för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

I enlighet med skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras trygghet och studiero. Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp. Av skollagen framgår vidare att det inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Som ett led i detta ska det genomföras åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det senaste året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Av läroplanen framgår att skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Lärarna ska tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.

Av intervjuer med elever framgår att skolenhetens ordningsregler inte är kända av eleverna. Lärarna har visat ordningsreglerna vid något tillfälle och elever

känner till att elevrådet har påverkat en regel som har med huvudbonader att göra men menar att övriga regler är inte utarbetade under elevmedverkan. Samtidigt framkommer att det inte råder studiero på alla lektioner. Det varierar i vilken mån lärarna lyckas upprätthålla studiero och vissa klasser, vissa ämnen och då eleverna har vikarie blir det väldigt stökigt uppger elever. Det händer att lärare, och främst vikarier, löser den stökiga situationen genom att lämna elever ifred med sina datorer eller genom att låta dem sitta i grupper där de inte stör resten av klassen. Då blir det lugnt men eleverna arbetar inte med skolarbete på datorerna eller i grupprummen, menar elever. Vidare uppger elever att det förekommer lärare som inte visar respekt för eleverna och att eleverna då inte visar respekt tillbaka. Lärare uppger att flickor i vissa klasser har klagat på att pojkarna stör på lektionerna och att det förekommer kränkningar på sociala medier.

Samtliga intervjugrupper ger exempel på hur skolans personal har tagit itu med stökiga klassrumssituationer. Skolsköterskan och lärarna har genomfört riktade insatser i några klasser, vilket gjort att situationen förbättrats väsentligt. En insats har bland annat bestått av att skolsköterskan i en klass utarbetat egna ordningsregler tillsammans med eleverna. Dessa regler har visat sig följas i större utsträckning än skolans allmänna ordningsregler och studieron har förbättrats i den klassen, berättar eleverna. Representanter för elevhälsan bekräftar att skolan har gjort punktinsatser i klasser där problemen med stökiga lektioner varit stora. Elevhälsan och lärarna arbetar med insatser i ett tidigt stadium då situationer uppstått. Bland annat har lärarna under en period backat upp varandra genom att vara två lärare samtidigt i klassrummet. Lärare upplever dock att tiden inte riktigt räcker till för ett systematiskt, förebyggande arbete då det hela tiden behövs extra insatser efter att ohållbara situationer har uppstått. Lärare, elevhälsan och rektorn beskriver att elever kommer till Gunnesboskolan 6-9 med en annan och tyngre problematik än tidigare. Det kan handla om social problematik och fler elever stora stödbehov som personalen inte har behövt hantera i samma utsträckning tidigare år. Rektorn uppger att det, i kombination med andra arbetsuppgifter, är svårt för en del pedagoger att möta elevernas förändrade behov. Lärare uppger att de i arbetslagen är bra på att stötta varandra i krissituationer men att det förebyggande arbetet, för att främja trygghet och studiero, inte förekommer i så hög utsträckning vid tiden för tillsynen, vilket bekräftas av intervjuer med lärare och rektorn. Vad det gäller kränkningar på sociala medier har skolan genomfört vissa fortbildningsinsatser men lärarna efterlyser ändå mer systematik i det förebyggande arbetet.

Gunnesboskolan 6-9 har en plan mot kränkande behandling vilken enligt rektorn har utarbetats av rektorn och studieledarna. Planen omfattar en kartläggning som har gjorts genom enkäter och genom dokumentation av kränkningar som förekommer, uppger rektorn. Planen innehåller dock inte någon djupare

analys av kartläggningen och heller inga konkreta och uppföljningsbara mål för att komma tillrätta med de problem och risker som skolan har identifierat. Åtgärderna som beskrivs i planen är allmänna och inte konkreta utifrån skolenhetens behov och det finns ingen beskrivning av ansvarsfördelning för utförandet av de främjande och förebyggande insatserna. Planen innehåller inte heller någon beskrivning av hur barn och elever ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet. Intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn bekräftar att det förebyggande arbetet fått stå tillbaka under det senaste läsåret. Även elevhälsans förbyggande arbete behöver systematiseras och i högre grad inriktas mot att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Intervjuer med lärare och rektorn visar att vid tiden för tillsynen består mycket av elevhälsans arbete i akuta insatser då behov har uppstått. Skolinspektionen bedömer att den systematiska processen, i att förebygga och förhindra kränkande behandling samt främja tryggheten och studieron på skolan, brister och att bristerna i den aktuella planen mot kränkande behandling speglar detta.

Rektorn ska se till att utbildningen på Gunnesboskolan 6-9 utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras trygghet och studiero. Rektorn ska se till att ordningsreglerna utarbetas under medverkan av eleverna och att dessa följs upp. Rektorn ska vidare se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling och för att främja tryggheten och studieron i alla klasser. Rektorn ska även se till att det för skolenheten finns en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Författning

5 kap. 3 § och 5 § skollagen

6 kap. 6 -8 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Normer och värden

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Lunds kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Alla elever ska ha lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Motivering

Av skollagen framgår att alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet. Vidare framgår att eleverna utan kostnad ska ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning.

För undervisningen i skolan liksom för möjligheten att utföra läxor och andra arbeten i hemmet förutsätts att eleverna på Gunnesboskolan 6-9 har tillgång till en dator och till internet. Skolan tillhandahåller lånedatorer till eleverna under förutsättning att vårdnadshavare och elev undertecknar ett avtal. Av avtalet framgår bland annat att datorutrustningen är försäkrad genom Lunds kommun, och att eleven/vårdnadshavaren är ersättningsskyldig under vissa förutsättningar.

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att ett antal elever har fått sina datorer stulna i idrottshallens omklädningsrum medan eleverna hade lektion. I dessa fall har eleverna/vårdnadshavarna krävts på ersättning av datorerna, vilket i vissa fall medfört kännbara ekonomiska konsekvenser för vårdnadshavarna. Det har tagit långt tid för eleverna att få nya datorer och elever uppger att deras möjlighet att tillgodogöra sig undervisningen begränsas då de inte har tillgång till datorer, webbaserade läromedel och skolans lärplattform. Lärare uppger att de försökt kompensera eleverna som saknat datorer genom att förse dem med kopierat material.

Skolinspektionen konstaterar att skolan har valt att organisera utbildningen så att eleverna behöver tillgång till lånedatorer för att kunna ta del av utbildningen. Lånedatorerna får därmed betraktas som lärverktyg. Skolan måste då säkerställa att alla elever får lika tillgång till utbildningen och de lärverktyg som krävs, utan att tillgången blir villkorad av att vårdnadshavarna och eleverna undertecknar ett avtal. Likaså måste skolan säkerställa att de elever som av olika anledningar inte har tillgång till en lånedator ändå får tillgång till de lärverktyg som krävs för att kunna följa undervisningen på skolan. Huvudmannen och rektorn måste därmed säkerställa att alla elever har lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Författning

1 kap. 8 § skollagen

10 kap. 10 § andra stycket skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Maria Kärrman
Enhetschef

Åsa Kildén
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.